การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

Political participation of People in Lamsamkaeo Town Municipality Lam Luk Ka District Pathum Thani Province

เฉลิมพล นุชอุดม[1], ชนัดดา ศรีวิเชียร[2]
Charoempol Nuchaudom[1], Chanutda Sriwichien[2]

[1,2] คณะคณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ
Corresponding author, E-mail: chaleampol@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกาจังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ประชาชนผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง อายุ 18 ปี ขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี โดยใช้สูตรคำนวณกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่ จำนวน 400 คน ด้วยแบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.800 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติบนเครื่องคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) สำหรับข้อมูลที่จำแนกมากกว่า 2 กลุ่ม ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี Least Significance Difference (LSD)

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมือง, เทศบางเมืองลำสามแก้ว

Abstract

This study is quantitative research. The objectives were: 1) to investigate the level of political participation among citizens in Lam Sam Kaeo Municipality, Lam Luk Ka District, Pathum Thani Province; and 2) to compare these participation levels based on individual personal factors.

The research sample consisted of 400 eligible voters aged 18 and above residing in Lam Sam Kaeo Municipality, determined using Yamane’s formula. Data were collected via questionnaires with a total reliability coefficient of 0.800. Statistical analysis was performed using a statistical software package. The statistics employed included frequency, mean, standard deviation, and Analysis of Variance (ANOVA) for variables with more than two groups. In instances where statistically significant differences were found at the .05 level, post-hoc comparisons were conducted using the Least Significant Difference (LSD) method.

Keywords: Political participation, Lamsamkaeo Town Municipality

บทนำ

การปกครองท้องถิ่นเป็นระบบการบริหารที่มุ่งเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและพัฒนาในระดับท้องถิ่น โดยหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาพื้นที่และให้บริการสาธารณะตามความต้องการของประชาชน ระบบการปกครองท้องถิ่นที่เข้มแข็งช่วยส่งเสริมความโปร่งใสการบริหาร ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความไว้วางใจระหว่างประชาชนกับหน่วยงานรัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นสามารถเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ เช่น การไปเลือกตั้ง การเข้าร่วมประชุมชุมชน และการแสดงความคิดเห็นในการตัดสินใจของหน่วยงานท้องถิ่น (วิษณุ เครืองาม, 2563)

การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหลักการที่สำคัญในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เป็นทั้งเป้าหมายและกระบวนการทางการเมือง กล่าวได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาระบบการเมืองให้เป็นประชาธิปไตย ทั้งนี้ เป็นเพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญประกาศหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย สังคมใดจะมีระดับความเป็นประชาธิปไตยสูงหรือต่ำ พิจารณาได้จากระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ดังนั้น สังคมที่ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง ย่อมมีระดับความเป็นประชาธิปไตยสูง ในทางตรงกันข้ามถ้าสังคมใดมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำ แสดงว่าสังคมนั้นมีระดับความเป็นประชาธิปไตยต่ำ (สุลีมาศ แปลงศรี, 2565)

การเมืองเกี่ยวข้องกับชีวิตของประชาชนตั้งแต่ตื่นนอนจนเข้านอน ตั้งแต่เกิดจนตาย ประชาชนทุกคนอยากให้การเมืองดี เพราะจะทำให้ชีวิตดีขึ้น ถ้าการเมืองแย่ชีวิตประชาชนก็จะแย่แต่การเมืองจะดีได้อย่างไร ถ้าประชาชนสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองได้โดยทางตรง ตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การเลือกผู้แทน เพื่อไปทำหน้าที่การบริหารราชการ ประชาชนสามารถตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้โดยการแจ้งเบาะแสเพื่อให้รัฐแก้ไขคุณภาพชีวิตและสังคมให้พัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น และถ้ามีผู้บริหารประเทศที่ดีจะทำให้มีการเมืองที่ดีใช้อำนาจในการบริหารราชการตามหน้าที่รับผิดชอบให้มีความก้าวหน้า มั่นคง อยู่ดีกินดี ประชาชนได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและดำรงชีวิตภายใต้กฎหมาย ระเบียบ นโยบายต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2564)

ชุมชนในพื้นที่เทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งในด้านการเลือกตั้ง การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองและการปฏิบัติตามหน้าที่พลเมือง แต่ทั้งนี้ยังพบปัญหาในระดับท้องถิ่นได้ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในรูปแบบการเลือกตั้งเป็นหลัก ขาดการเข้าถึงขั้นตอนนโยบายหรือการกำหนดทิศทางท้องถิ่น เช่น ประชาชนมีสิทธิออกเสียงแต่โอกาสในการเสนอความเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่น หรือการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณยังมีจำกัด 2) อิทธิพลของผู้นำท้องถิ่นหรือกลุ่มอำนาจทางการเมือง ส่งผลให้การเลือกตั้งหรือการจัดประชาคมไม่สะท้อนความต้องการของประชาชนจริง 3) ความรู้และทัศนคติของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมประชาชนไม่เข้าใจบทบาทตนหรือไม่เห็นคุณค่าในการมีส่วนร่วมด้วยการเป็นสังคมเมือง 4) การตัดสินใจการบริหารของท้องถิ่นไม่สนองความต้องการของประชาชน 5) ประชาชนขาดความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน จึงเป็นปัญหาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังที่ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ อดีตประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ ได้กล่าวไว้ว่า “ประชาธิปไตยจะต้องอยู่ที่จิตใจของประชาชนทุกคน มิใช่อยู่เพียงที่ระบอบหรือกฎหมายเท่านั้น” คำกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นว่าหากปราศจากการมีส่วนร่วมอย่างเท้จริงแล้ว ประชาธิปไตยก็ไม่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างเข้มแข็งและมั่นคง (ธีรเดช ชุติวรรณโสภณ, 2561) ด้วยเหตุนี้ จึงสนใจศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำ

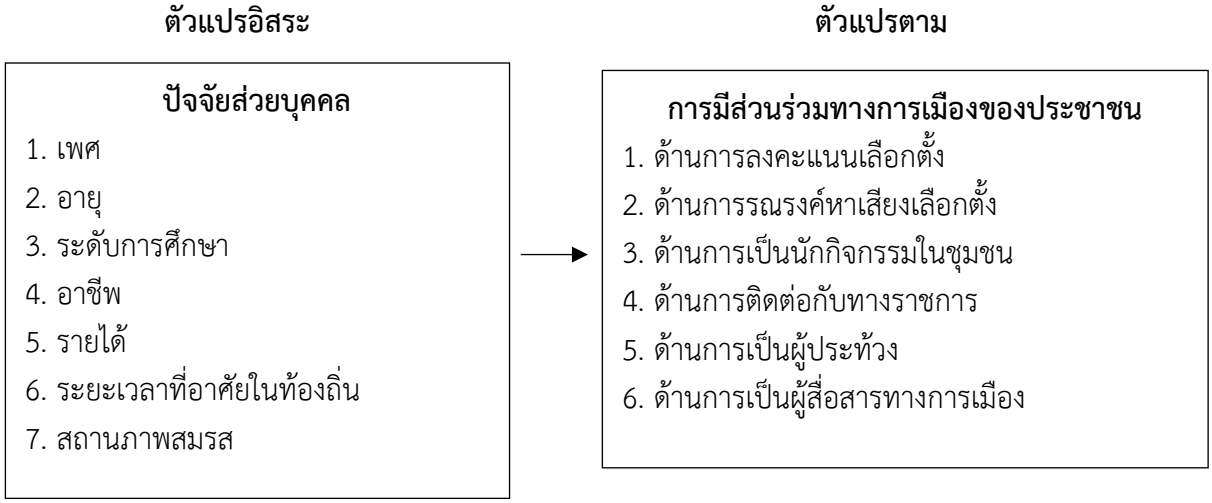
สามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เพื่อเป็นข้อมูลในการเสริมสร้างโอกาสให้ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น และยังเป็นฐานข้อมูลเพื่อนำไปพัฒนาการเมืองในระดับท้องถิ่นอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Milbrath and Goel (1997)แนวคิดที่ว่าพฤติกรรมของประชาชนที่มุ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลหรือการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง มากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดวิธีดำเนินการดังนี้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง อายุ 18 ปี ขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จากข้อมูลทะเบียนราษฎร์ จำนวน 18,781 คน (กรมการปกครอง สำนักบริหารการทะเบียน, 2569) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง อายุ 18 ปี ขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาวิจัย ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ผู้ศึกษาวิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเทศบาลเมืองลำสามแก้ว

1.2 ผู้ศึกษาวิจัย ส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง แจกแบบสอบถามและรับแบบสอบถามนำคืนมาด้วยตนเองโดยทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.3 สรุปผล อภิปรายผลและเขียนรายงานผล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวมรวมข้อมูล จะเป็นแบบสอบ (Questionnaire) โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากการศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check list) จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย 1) ด้านการลงคะแนนเลือกตั้ง 2) ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง 3) ด้านการเป็นนักกิจกรรมในชุมชน 4) ด้านการเป็นผู้ประท้วง 5) ด้านการติดต่อกับทางราชการ และ 6) ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง เป็นคำถามแบบมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของ Likert’ scale (อ้างถึงใน เจษฎาวัตร โพธิ์ชัยศรี, 2564)

3. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.3 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) สำหรับข้อมูลที่จำแนกมากกว่า 2 กลุ่ม ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี Least Significance Difference (LSD)

ผลการวิจัย

การวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับมากที่สุด รองลงด้านการเป็นนักกิจกรรมในชุมชน มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับมาก ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับมาก ด้านการเป็น ผู้

สื่อสารทางการเมือง มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับปานกลาง ด้านการติดต่อกับทางราชการ และด้านการเป็นผู้ประท้วง มีส่วนร่วมทางเมืองระดับน้อย ตามลำดับ

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1) ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	4.21	0.84	มากที่สุด
2) ด้านการณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง	3.49	0.99	มาก
3) ด้านการเป็นนักกิจกรรมในชุมชน	3.89	1.45	มาก
4) ด้านการติดต่อกับทางราชการ	1.82	0.81	น้อย
5) ด้านการเป็นผู้ประท้วง	1.82	0.90	น้อย
6) ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง	2.99	0.88	ปานกลาง
รวม	**3.03**	**0.97**	**ปานกลาง**

จากตารางที่ 1 พบว่า

1.1 ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นเนื่องจากเป็นผู้แทนที่สามารถทำหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่น เป็นอันดับแรก รองลงมา ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นเนื่องจากเป็นหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

1.2 ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ในการเลือกตั้งที่ผ่านมาท่านได้ชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนให้กับผู้สมัครที่เชื่อว่าเป็นคนดี เป็นอันดับแรก รองลงมา ท่านเคยร่วมรับฟังการให้คำแนะนำในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจากหน่วยงาน/องค์กร อื่น ๆ

1.3 ด้านการเป็นนักกิจกรรมในชุมชน โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ท่านให้การสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับองค์กรของชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชน เป็นอันดับแรก รองลงมา ท่านให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่น ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน

1.4 ด้านการติดต่อกับทางราชการ โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ท่านเคยติดต่อเรื่องการเมืองกับสมาชิกสภาของเทศบาล เป็นอันดับแรก รองลงมา ท่านเคยติดต่อเรื่องการเมืองกับคนใกล้ชิดสมาชิกสภาเทศบาล

1.5 ด้านการเป็นผู้ประท้วง โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ท่านเคยมีส่วนร่วมชุมนุมคัดค้านการบริหารของเทศบาล เป็นอันดับแรก รองลงมา ท่านเคยร้องเรียนเรื่องการบริหารของเทศบาลเป็นทางการกับเจ้าหน้าที่รัฐ

1.6 ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองและการบริหารงานของรัฐจากการดูโทรทัศน์ อ่านวารสาร และสื่อโซเชียล เป็นอันดับแรก รองลงมา ท่านมีส่วนร่วมในการนำข่าวสารทางการเมืองที่ดูหรือฟังไปวิภาควิจารณ์ในครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี กับปัจจัยส่วนบุคคล

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเพศกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบอายุกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

2.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

2.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

2.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายได้กับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

2.6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระยะเวลาที่อาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

2.7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสถานภาพสมรสกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ได้มีการศึกษาแนวคิด/ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาใช้ในการอธิบายสนับสนุน ผลการศึกษาอภิปรายผล ดังนี้

ผลการศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

1. ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง จากผลการศึกษาพบว่า มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมากที่สุด โดยให้ความสำคัญกับการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เนื่องจากต้องการผู้แทนที่สามารถทำหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นหรือพัฒนาประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพวรรณ นาสมตรอง (2562) ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

2. ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง จากผลการศึกษาพบว่า มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับการชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนให้กับผู้สมัครที่เชื่อว่าเป็นคนดี เนื่องจากประชาชนต้องการคนที่ดีมีความรู้ความสามารถปกครองบ้านเมือง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สวาท ฮาดภักดี (2565) ศึกษาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองของประชาชนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

3. ด้านกิจกรรมเป็นนักกิจกรรมในชุมชน จากผลการศึกษาพบว่า มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับการสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับองค์กรของชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชน เนื่องจากประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งเห็นว่า การรวมกลุ่มในชุมชนเป็นการรับรู้ รับฟัง ปัญญาทางการเมืองที่เกิดขึ้นในชุมชน จึงรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แก้วตา ว่องเชาว์ปรีชา (2562) ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดนครราชสีมา

4. ด้านการเป็นผู้ประท้วง จากผลการศึกษาพบว่า มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมชุมชนคัดค้านทางการเมือง เนื่องจากประชาชนเกิดความไม่พอใจการทำงานของนักการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญนภา เว็บบ์ (2661) ศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของผู้สูงอายุ จังหวัดนครนายก

5. ด้านการติดต่อกับทางราชการ จากผลการศึกษาพบว่า มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย โดยให้ความสำคัญกับการติดต่อกับทางราชการเรื่องการเมืองกับสมาชิกสภาท้องถิ่น เนื่องจากประชาชนมีความใกล้ชิดกับสมาชิกสภาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โอภาส จิตระยนต์ (2565) ศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

6. ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง จากผลการศึกษาพบว่า มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองและการบริหารงานของรัฐจากการดูโทรทัศน์ อ่านวารสาร และสื่อโซเชียล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภชัย รูปโอ (2568) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ดังนี้

1. ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด ในเรือง ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติโดยยึดตัวผู้สมัครเป็นหลัก ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีหน้าที่หลักในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ควรส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญต่อสิทธิและเสรีภาพที่ประชาชนจะต้องได้รับในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

2. ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด ในเรื่อง ท่านเคยเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองกับพรรคการเมือง อาจจะเป็นเพราะเป็นข้อจำกัดทางกฎหมายที่เปิดโอกาสในการเข้าถึงพรรคการเมือง ดังนั้น ในการประชุมของทุกพรรคการเมืองในแต่ละครั้งพรรคการเมืองต้องแจ้งสิทธิในการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองกับประชาชนตามรัฐธรรมนูญให้ประชาชนทราบด้วย

3. ด้านการเป็นนักกิจกรรมในชุมชน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด ในเรื่อง ท่านเป็นสมาชิกของกลุ่มการเมืองในชุมชน หน่วยที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้ง ควรให้กรรมศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย หรือ (ศส.ปชต.) ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ขยายเครือข่ายโดยให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นสมาชิกกรรมการ (ศส.ปชต.) มากยิ่งขึ้น เมื่อประชาชน

มีความรู้ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ก็เข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มทางการเมืองในชุมชนมากขึ้นตามลำดับ

4. ด้านการติดต่อกับทางราชการ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด ในเรื่อง ท่านเคยติดต่อเรื่องการเมืองกับสื่อมวลชน เนื่องจากประชาชนในเขตเทศบาเมืองลำสามแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี มีจำนวนน้อยที่จะติดต่อประสานงานกับสื่อมวลชนได้ ดังนั้น หน่วยที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด สามารถให้ข้อมูลเพื่อให้ประชาชนติดต่อประสานงานกับสื่อมวลชนได้สะดวก และไม่เป็นการเพิ่มภาระให้แก่ประชาชน

5. ด้านการเป็นผู้ประท้วง พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด ในเรื่อง ท่านมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อต่อรองทางการเมือง เช่น การปิดถนน การหยุดงาน เป็นต้น อาจจะเป็นเพราะรัฐธรรมนูญปัจจุบัน พ.ศ. 2560 เป็นรัฐธรรมนูญในระบอบประชาธิปไตยอย่างเต็มรูปแบบเพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น เมื่อประชาชนมีการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐมากขึ้น ด้านการเป็นผู้ประท้วง การชุมนุมเพื่อต่อรองทางการเมือง เช่น การปิดถนน การหยุดงาน ก็จะลดน้อยลง ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงต่องส่งเสริมให้ประชาชนได้รู้ถึงสิทธิในการชุมนุมตามรัฐธรรมนูญอย่างต่อเนื่องต่อไป

6. ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด ในเรื่อง ท่านมีส่วนร่วมในการส่งจดหมายหรือการโทรศัพท์ไปแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในรายการวิทยุ โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ สื่อโซเชียลต่าง ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ควรมีช่องทางประสานงานกับรายการวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ สื่อโซเชียล เพื่อให้ความสะดวกแก่ประชาชนในการสื่อสารทางการเมืองดังกล่าวได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในด้านอื่นๆ เช่น ความรู้ความเข้าใจเรื่องของพรรคการเมือง เป็นต้น

2. ควรศึกษาความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในพื้นที่เขตเลือกตั้งอื่นๆ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางในการเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการส่งเสริมต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

เอกสารอ้างอิง

แก้วตา ว่องเชาว์ปรีชา. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดนครราชสีมา* [งานนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา].

ธีรเดช ชุติวรรณโสภณ. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตการปกครองส่วนท้องถิ่น: การวิเคราะห์เชิงคุณภาพและปริมาณ*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นพวรรณ นาสมตรอง. (2562). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม].

เพ็ญนภา เว็บบ์. (2561). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของผู้สูงอายุ จังหวัดนครนายก. *วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย สวนดุสิต, 14*(3), 91–107.

วิษณุ เครืองาม. (2563). *กฎหมายปกครองท้องถิ่น*. วิญญูชน.

ศุภชัย รูปโอ. (2568). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี* [งานนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].

สุลีมาศ แปลงศรี. (2565). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2564). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต*. อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

สวาท ฮาดภักดี. (2565). การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองของประชาชนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. *Journal of Roi Kaensarn Academi, 7*(1), 321–335.

โอภาส จิตระยนต์. (2565). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี* [งานนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].

Milbrath, L. W., & Goel, M. L. (1997). *Political participation: How and why do people get involved in politics?* (2nd ed.). Rand McNally.